

Miljöplan för Gottskärs Hamn

Enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2023:12) ska mottagningsanordningar för avfall finnas i fritidsbåtshamnar för att tillgodose behovet av avfallslämning från de fritidsbåtar som normalt anlöper hamnen och det ska finnas en avfallshanteringsplan för verksamheten.

Se **separat Avfallshanteringsplan** där hamnens avfallsströmmar uppskattas och vilka anordningar som finns för mottagande av avfall.

Inledning

Denna Miljöplan är upprättad för

Föreningen Gottskärs Hamn (FGH), Gottskärsvägen 182 B, 439 94 Onsala
Organisationsnummer 802422-9968

Hamnen är lokaliserad på Onsalahalvön i Kungsbacka kommun.

Miljöansvaret i hamnen åvilar hamnföreningens styrelse.

Styrelsens ordförande är
Mats Öjersjö +4670-8428443

Lenas väg 13, 43994 Onsala

Till miljösamordnare och kontaktperson i miljöfrågor, tillika hamnkapten, har styrelsen utsett

Mikael Mårtensson, 070 814 9348 mikaelmaartensson@outlook.com
Lyskulle 27, 439 94 Onsala

Miljösamordnare är ett begrepp som införts av Svenska Båtunionen. Miljösamordnaren har det ansvar och de befogenheter som har åvilat den som tidigare benämndes miljöombud.

Uppgiftslämnare och miljökonsult (ej med i styrelsen):

Roland Örtengren, tel. 070 308 80 82, roland@ortengren.nu
Ljungkullevägen 18, 434 79 Vallda

Hamnens verksamhet

Hamnen är avsedd för permanent förtöjning av fritidsbåtar för medlemmarna i föreningen och har ca 110 båtplatser. Gästande båtar tas emot på lediga platser när hemmahörande båtar inte är i hamn. Antalet gästnätter, som varierar främst beroende på vädret, ligger mellan 350 och 450 gästnätter per säsong.

25-30 medlemsbåtar uppskattas ha någon sorts toalett ombord.

FGH har även en sjömack som arrenderats ut enligt avtal med Sjömacken i Gottskär AB org.nr 556806-4561.

Miljöregler

Det är inte tillåtet att tömma över bränsle från portabel tank eller dunk till båtens tank i hamnen. Bränslepåfyllning till båt får endast ske genom tankning från Sjömackens pumpar.

Medlemmar som har båtar med gamla utombordsmotorer erinras om deras stora utsläpp av skadliga bränslerester med avgaserna. Ett mindre miljöfarligt alternativ till vanlig bensin är att använda alkylatbensin.

Om utsläpp eller läckage av drivmedel skulle ske i samband med tankning skulle ske finns absorptionsmaterial att hämta enligt anvisningar vid Sjömacken. Där finns också anvisning om länsor om olja eller bränsle hamnar i vattnet.

OBS! Vid större utsläpp ska räddningstjänsten kontaktas genom att ringa 112

Förorenat slagvatten från båtar får inte pumpas ut i hamnen med båtens länspump eller på annat sätt. Slagvatten från båtens botten kan innehålla olje- eller glykolrester som inte får hamna i vattnet. Slagvatten sugas lämpligen upp med en s.k. oljeby tarpump och lämnas som farligt avfall på återvinningscentral.

Båtbottentvättning

Hamnen har en mobil spolplatta med reningsverk för båtbottentvättning. Spolplattan är öppen från slutet av augusti till november månad. Övrig tid är all tvättning av botten förbjudet på hamnplan.

Samtliga båtar som tas upp på hamnplan via fast kran eller lastbil måste tvättas på godkänd tvättplats.

Sjösättningsrampen öster om klubbhuset tillhör SS Kaparen. FGH kan bara informera rampens brukare om föreningens spolplatta via anslag.

Bottenmålning

Endast antifoulingfärger som är tillåtna av Kemikalieinspektionen får användas på medlemmarnas båtar som har båtplats i hamnen. Använd inte mer eller tjockare färg än nödvändigt. Använd erfarenheterna från projektet Måla Mindre och de anvisningar som tagits fram av SXX Väst i.

Måla mindre går ut på att måla med bottenfärg utspädd 30 % och om bottenfärgen är i gott skick bara måla från vattenlinjen och 50 cm neråt med extra skikt på framkant av köl och roder (se SXX-V:s hemsida).

Medlemmarna påminns om att trailerbara båtar kan förvaras på land

mellan båtturerna. I så fall behöver båtarna inte bottenmålas med antifoulingfärg.

För att underlätta sjösättning och upptagning har avtal träffats med Segelsällskapet Kaparen om att Föreningens medlemmar får använda deras ramp utan kostnad. Medlem som vill utnyttja denna möjlighet kan mot en mindre depositionsavgift få ett passerkort som öppnar bommen.

Skrapning och slipning, övrig målning och tvättning

Föreningen har inga vinteruppställningsplatser utan medlemmarna förvara sina båtar på annat sätt. Medlemmarna erinras om nödvändigheten att skydda miljön vid arbete på båten genom att följa gällande miljöbestämmelser och råd.

Vid bottenkrapning och bottenmålning ska färgresterna samlas upp för omhändertagande. Detta gäller inte minst äldre träbåtar där blymönja kan förekomma. Lagg en presenning under båten eller täck marken med byggplast för att samla upp slip- och färgrester och lämna det uppsamlade som farligt avfall. Sug gärna upp skrapresterna direkt vid skrapningen med grovdammsugare. *Tips: Det finns en typ av färgskrapa i handeln som kan kopplas till en grovdammsugare.*

Vid slipningsarbeten ska båten vara täckt för att förhindra spridning av slipdamm. Även i detta fall är det lämpligt att täcka marken. *Tips: Våtslipa eller använd en slipmaskin kopplad till en grovdammsugare* Tänk på att använda personlig skyddsutrustning.

Vid motorkonservering ska gammal olja, oljefilter och bränslefilter, m.m. lämnas som farligt avfall till återvinningscentral. Samma gäller vid byte av glykol i kylsystemet.

Färgrester, tomma eller nästan tomma färgburkar, begagnade penslar, lösningsmedelsskvättar, m.m. ska omhändertas och lämna som farligt avfall till någon av kommunens återvinningscentraler (se Avfallshantering).

Vid tvättning bör miljövänliga tvättmedel användas. Använd inte mer eller starkare medel än nödvändigt. Var sparsam med användning av lösningsmedel vid rengöring. Försök först med tvättmedel eventuellt kompletterat med polerkräm.

Dessa regler gäller i tillämpliga delar även för de slipnings- och målningsarbeten som görs i Föreningens regi på hamnens byggnader, bryggor och annan utrustning.

Underhåll av byggnader och bryggor

Underhåll och förbättringar av byggnader och bryggor sker kontinuerligt. Strävan ska vara att använda miljövänliga byggmaterial.

Toaletter

Dam- och herrtoalett med dusch finns i klubbhuset som har kodlås på dörren. I klubbhuset finns också uppehållsrum med kök och tillgång till tvättmaskin. Medlemmarna får aktuell kod via mejl. Gästande båtar får en kortidskod i samband med betalningen av gästhamnavgiften.

Toatankstömning och portabla toaletter

Sedan 1 april 2015 är det förbjudet att tömma båtarnas toatankar i sjön inom Sveriges sjöterritorium. Sugtömningsanläggning för tömning av båtens toatank finns vid hamnkranen. Anvisning om hur tömningen går till finns i anslutning till upphängningen av slangen. Anläggningen bygger på självbetjäning men, den som behöver hjälp med anvisningarna kan kontakta Hamnvärden eller Sjömacken (obs ej hanteringshjälp).

Toatankstömningen är avgiftsfri.

Tömning av toalettkärl - Någon utslagsvask för portabla toaletter finns inte utan toalettkärlen får tömmas på toaletten i klubbhuset. Dock endast under förutsättning att miljögodkänd saneringsvätska använts.

Grillning

Grillning är endast tillåtet på anvisade platser med hänsyn till brandfaran genom närheten till Sjömacken och bränsletankarnas ventilations- och avluftningsrör. OBS att grillning är absolut förbjuden ombord på båtarna. För uttjänt grillkol finns ett uppsamlingskärl vid klubbhusets norra gavel.

Uppställning av båtar på hamnplan

Det är inte tillåtet att ställa upp båtar på hamnplan. Tillstånd för uppställning för kortare tid kan medges. Den som har behov måste i så fall i förväg kontakta Hamnvärden eller Hamnkaptenen.

Hamnvakter

Under båtsäsongen finns återkommande vakter nattetid på hamnområdet.

Avfallshantering

Se även separat Avfallshanteringsplan.

Hushållsavfall kan läggas väl paketerat i de avfallskärl som står uppställda innanför planket på hamnplanen, se nedan. Kärlen är främst avsedda för gästande båtar.

Gästande båtar som har behov att lämna farligt avfall kan få hjälp. Kontakta i så fall Hamnkaptenen eller Hamnvärden.

- Föreningen har ingen mottagning för spillolja, glykol, oljefilter, färgrester eller batterier

- **Det är absolut förbjudet att lämna farligt avfall som spillolja, färgrester, glykol, lösningsmedel, batterier, el- och elektronikskrot i ovanstående avfallskärl. Miljöfarligt avfall ska lämnas till återvinningscentral.**

Följande gäller således

- *Varje medlem ansvarar för att farligt avfall lämnas in på närmaste återvinningscentral.*
- *Det är absolut förbjudet att slänga farligt avfall på eller omkring området.*
- *Frostskyddsmedel får inte pumpas ut på marken eller i vattnet utan ska omhändertas.*
- *Förorenat slagvatten (kölvatten) får inte pumpas eller dräneras ut på land eller i havet. Förekomst av olja i slagvatten kan förhindras med en oljeabsorberingsduk i kö/svinet.*

Information om hanteringen av toalettavfall från båtar med toatank

Hamnen har en sugtömningsanläggning av fabrikat Zickert som byggts med LOVA bidrag och togs i bruk 2012. Anläggningen är ansluten till kommunens avloppssystem, vilket innebär att det finns ingen praktisk gräns för kapaciteten.

Att hamnen har sugtömningsanläggning finns angivet med tydliga skyltar vid inloppet till hamnen och vid platsen vid hamnkranen där slangen är upphängd.

Sugtömningsslangen är upphängd vid hamnkranen. En båt som ska tömma förtöjer vid hamnkranen, hämtar slangen och ansluter. Pumpen startar automatiskt.

Tömningen avslutas genom att munstycket hålls ner i vattnet för vattensugning i ca 20 sekunder varefter slangen hängs upp.

Anvisningar om tömningen finns på skylt vid slangstället. Där finns också telefonnummer till Hamnkaptenen. Den som behöver hjälp kan kontakta Hamnkaptenen, Hamnvärden eller Sjömacken när den är öppen (ej hanteringshjälp, bara anvisning).

Antalet användningstillfällen beräknas till ett femtiotal under säsongen och avfallsmängden till ca 300 l.

Mottagning av hushållsavfall

I huvudsak ansvarar varje medlem för sitt eget avfall. Det avfall klubben ansvarar för att ta hand om är blandat hushållsavfall. Farligt avfall och övrigt avfall som t.ex. bilbatterier och oljefilter är medlemmarna själva ansvariga för att lämna till närmaste återvinningscentral.

Förpackningsinsamlingens avfallsfraktioner så som glasflaskor, plast, kartong och metallförpackningar ansvarar medlemmarna själva för att transportera till lämplig återvinningsstation.

Mottagningsanordningen för hushållsavfall finns i ett rött skjul på hamnplan och består av tre kärl för blandat hushållsavfall samt ett kärl för glasåtervinning.

Ansvarig för borttransport och mottagning av avfallet är Kungsbacka kommun som i sin tur anlitar entreprenören RagnSells AB.

För att förenkla avfallshanteringen är mottagningsanordningen tydligt uppmärkt och belägen vid in- och utpassagen från hamnen.

Mottagningsanordning för hushållsavfall

För övrigt avfall från fritidsbåtar som anlöper hamnen gäller:

- Kartong, plast och metall kan sorteras och lämnas i miljöstationen på parkeringen bredvid busshållplatsen Klaraplan. Anslag om lokaliseringen finns uppsatt i hamnen.

För farligt avfall till exempel oljor, oljefilter, färg och liknande

- Avfallet kan lämnas enklast på Klovstens återvinningscentral i Kungsbacka.
- Vid behov av hjälp kontakta Hamnkaptenen.

Avfallsmängder

Mängden avfall är baserad på att hamnen hålls öppen officiellt mellan den 15 april och den 15 oktober. Antalet tömningar uppskattas till en tömning per vecka under nyttjandetiden. Extratömningar beställs vid behov, särskilt i samband med evenemang och perioder med många gäster. Tömningen görs av kommunens entreprenör. Mängden uppskattas till ca 6 ton per säsong. Avfallsmängden under övriga året är mycket begränsad.

Övriga anvisningar

Medlemmar i FGH och gäster erinras om förbudet att släppa ut toaavfall i vattnet inom Sveriges sjöterritorium som trädde i kraft de 1 april 2015.

Det är inte tillåtet att i hamnen spola av botten på båtar som är målade med antifoulingfärg i samband med upptagning.

Information till medlemmar och gäster

Avfalls- och miljöhanteringsplanerna finns på anslagstavlan i klubbstugan samt publiceras på Föreningens hemsida www.gottskarshamn.se.

Information om avfallshantering och toatömning delas ut till gästade båtar i samband med att hamnavgiften erläggs.

Aktuell plan distribueras till medlemmarna varje vår i samband med att medlemsavgiften faktureras.

Ansvarig för planen

Till ansvarig för miljöplanen och dess genomförande har styrelsen utsett miljösamordnaren Mikael Mårtensson, se ovan.

Till sin hjälp har han styrelsens miljökonsult Roland Örtengren, se ovan. Ytterst vilar dock ansvaret på varje medlem och gäst att se till att avfallet lämnas på därför avsedd plats.

Revidering av miljöplanen

Revidering av miljöplanen sker vid behov i samband med den årliga egenkontrollen, eller så snart kraven eller behoven för omhändertagande av fritidsbåtarnas avfall väsentligen förändras.

Inspektion och genomgång

Hamnen med bryggor, pirar och övriga anläggningar inspekteras varje år med avseende på teknisk säkerhet, elsäkerhet och miljö.

Checklistan i SBU:s *Egenkontroll av Hamnar för fritidsbåtar* används som hjälpmedel vid inspektionen. Kontrollen utförs av styrelsen och miljösamordnaren gemensamt.

Denna plan finns på föreningens hemsida. Medlem har i och med betalning av fakturan på medlemsavgiften accepterat planen.

Antagen av styrelsen 2023-04-15